DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

I. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM

22 - 24 HAZİRAN 2022

FIRST INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

SUSTAINIBILITY AND SOCIAL TRANSFORMATION

22 - 24 JUNE 2022

ÖZET KİTABI

(ABSTRACT BOOK)

EDİTÖR
PROF. DR. ASUMAN ALTAY

EDİTÖR
Prof. Dr. Asuman ALTAY

GRAFİK-TASARIM
Öğr. Gör. Dr. Yakup ÖZKAYA

DİZGİ
Araş. Gör. Serkan ALICI
Araş. Gör. Ahmet ERDEM
Araş. Gör. Ahsen Emir BULUT

ISBN
978-975-441-565-0

BASKI YILI
Ekim 2022

ÖNSÖZ

22-24 Haziran 2022 tarihinde Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde düzenlediğimiz ve Sosyal Bilimler Enstitüsü olarak koordinasyonunu yürüttüğümüz I. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, hem sunulan bildirilerin kalitesi hem de uzun zamandan sonra yüz yüze gelen bilim insanlarının ilgisi açısından başarıyla geçti. Çevrim içi oturumlara katılanlar için de, pandemiyle hayatımıza giren, uzakları yakın eden çevrim içi toplantı deneyimi; akademik bakımından hayli tatmin edici oldu. Böyle bir durum ise, bizlerde, ilkini düzenlediğimiz ve gelenekselleştirmeyi plânladığımız I. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresinin yenilerini organize etmek konusunda büyük heves uyandırdı.

Bu hevesin oluşmasını sağlayan, Kongremizde üç gün boyunca sunulan birbirinden değerli bildirilerin özetlerini sizlerle paylaşıyoruz. Daha önce de ilân edildiği üzere bunların bazılarının tam metinleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi'nin özel sayısında ve uluslararası kitap olarak basılacak.

Bilim dünyasının, literatüre yapılan nitelikli katkılarla büyüyen bir deniz olduğunu bilerek; bu denize anlamlı bir katkı vermenin mutluluğunu bizlere yaşatan katılımcılara bir kez daha teşekkür ederiz.

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Asuman Altay	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Levent Yılmaz	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdür Yardımcısı
Prof. Dr. Hüseyin Avni Egeli	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Çağnur Balsarı	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Türkmen Töreli	Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekan V.
Prof. Dr. Osman Bilen	Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Durmuş Ali Deveci	Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dekan V.
Prof. Dr. İkbal Sibel SAFİ	Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekan V. Kadın Hakları ve Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü
Prof. Dr. Zeynep Arıkan	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu Müdürü
Prof. Dr. Özlem Çakır	Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Müdürü
Prof. Dr. Yusuf Gümüş	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi Dekan V.
Prof. Dr. Rabia Ece Omay	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı
Prof. Dr. Neyzat Kaya	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Karşılaştırmalı Edebiyat ABD Başkanı
Prof. Dr. Zerrin Toprak Karaman	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Afet Yönetimi ABD Başkanı
Prof. Dr. Vahap Tecim	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Yönetim Bilişim Sistemleri ABD Başkanı
Doç. Dr. Turgay Bucak	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Gastronomi ve Mutfak Sanatları ABD Başkanı
Doç. Dr. Kamil İŞERİ	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Genel Dilbilim ABD Başkanı
Prof. Dr. Hakkı UYAR	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Tarih ABD Başkanı
Prof. Dr. Remzi YAĞCI	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Müzecilik ABD Başkanı
Prof. Dr. Reşat Levent AYSEVER	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Felsefe ABD Başkanı

Doç. Dr. Selma GÜLSEVİN	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD Başkanı
Doç. Dr. Lale Burcu Önüt	Dokuz Eylül Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu Müdür V.
Prof. Dr. Pınar Süral Özer	Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi Müdürü
Prof. Dr. Gülay Dirik	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Psikoloji ABD Başkanı
Prof. Dr. Engin Akdeniz	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Arkeoloji ABD Başkanı
Prof. Dr. Murat AYDOĞDU	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Özel Hukuk ABD Başkanı
Prof. Dr. Oğuz SANCAKDAR	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Kamu Hukuku ABD Başkanı
Prof. Dr. Pınar Narin EMİRHAN	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE İngilizce İktisat ABD Başkanı
Prof. Dr. Mübeccel Banu DURUKAN SALI	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE İngilizce İşletme ABD Başkanı
Prof. Dr. Pınar KARACAN	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Uluslararası İlişkiler ABD Başkanı
Prof. Dr. Ebru GÜNLÜ	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Uluslararası İşletmecilik ve Ticaret ABD Başkanı
Doç. Dr. Ali Cemal TÖZ	Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği ABD Başkanı
Doç. Dr. Aylin İdikut Özpençe	Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Doğan Bakırtaş	Manisa Celal Bayar Üniversitesi Salihli İİBF Dekan Yardımcısı
Prof. Dr. Tülin Canbay	Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Meltem İnce Yenilmez	İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Zeynep Meral Tanrıöğen	Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Burçak Müge Vural	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi
Doç. Dr. Doğan Bakırtaş	Manisa Celal Bayar Üniversitesi Salihli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Ejder Ayçin	Kocaeli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Ali Özdemir	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Hale Sucuoğlu	Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Ebru Gökaliler	Yaşar Üniversitesi İletişim Fakültesi
Prof. Dr. Hande Sinem Ergun	Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi
Prof. Dr. Hakkı Okan Yeloğlu	Başkent Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Aykan Candemir	Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Evrim Mayatürk Akyol	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Azmi Yalçın	Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç.Dr. Ali Şevket Ovalı	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç.Dr. İrem Aşkar Karakır	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç.Dr. Emre Çıtak	Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç.Dr. Sami Kiraz	Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Dr.Öğr.Üyesi Zühal Ünalp Çepel	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç.Dr. Çiğdem Üstün	Nişantaşı Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Prof.Dr. Osman Avşar Kurgun	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı
Marat Akhmadi	Vice-rector at Zhetysu Zhansugurov University
Andrea Appolloni, Associate Professor	Management at University of Rome “Tor Vergata”,
Prof.Dr. Yeşim Rabia Kuştepeli	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi İktisat Bölümü
Prof.Dr. Pınar Evrim Mandacı	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü
Elena Jovičić, PhD,	Institute of Economic Sciences
Dr.h.c. prof. Dr. Ing. Elena Horska	Dean of the Faculty of Economics and Management, Slovak University of Agriculture in Nitra
Illirina Miftari	University of Prishtina

HAKEM KURULU

Prof. Dr. Ali Özdemir	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Aykan Candemir	Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Azmi Yalçın	Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Berrin Onaran	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Prof. Dr. Burcu Öksüz	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Cevdet Yiğit Özbek	Kırklareli Üniversitesi İşletme Fakültesi
Prof. Dr. Erhan Demireli	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. H. Şebnem Seçer	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Hakan Kahyaoğlu	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Hakkı Okan Yeloğlu	Başkent Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Hande Sinem Ergun	Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi
Prof. Dr. Hasan Şen	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Hülya KOÇ	Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi
Prof. Dr. Hülya Kurgun	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi
Prof. Dr. İ. Güray Yontar	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. İlker Kıymetli Şen	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof. Dr. Nihan Özgüven Tayfun	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Osman Avşar Kurgun	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi
Prof. Dr. Özlem Çetinkaya Bozkurt	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bucak İşletme Fakültesi
Prof. Dr. Pınar Süral Özer	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. R.Bahar Üste	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokul
Prof. Dr. Selahattin Karabınar	İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi
Prof. Dr. Selami Fedakar	Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Tülin Canbay	Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Yılmaz Gökşen	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Yunus Emre Özer	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Yusuf Kıldiş	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Zafer Durdu	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Zeynep Hatunoğlu	Toros Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Ali Şevket Ovalı	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç. Dr. Aslı Özdemir	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Aylin İdikut Özpençe	Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Ayşe Atılgan Yaşa	Manisa Celal Bayar Üniversitesi Salihli İİBF
Doç. Dr. Barış Seçer	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Burçak Müge Vural	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi
Doç. Dr. Ceren Uysal Oğuz	Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç. Dr. Çiğdem Üstün	Nişantaşı Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç. Dr. Doğan Bakırtaş	Manisa Celal Bayar Üniversitesi Salihli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Ebru Gökaliler	Yaşar Üniversitesi İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Ejder Ayçin	Kocaeli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Emir Özeren	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü
Doç. Dr. Emre Çıtak	Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç. Dr. Emre Kaplanoğlu	Ege Üniversitesi Bergama Meslek Yüksekokulu
Doç. Dr. Ercan Özen	Uşak Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Evrim Mayatürk Akyol	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Ferah Onat	Yaşar Üniversitesi İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Funda Karakoyun	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Doç. Dr. Füsun Kökalan Çımrıl	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyoloji Bölümü
Doç. Dr. Gökhan Tenikler	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Hakan Bay	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Hakan Özkaya	Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Doç. Dr. Hale Sucuoğlu	Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. İlkay Taş Gürsoy	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü
Doç. Dr. İrem Aşkar Karakır	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç. Dr. Kasım Müminoğlu	Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Levent Yılmaz	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. M.Gürol Durak	Yaşar Üniversitesi İşletme
Doç. Dr. Mehmet Aydın	Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Meltem İnce Yenilmez	İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Murat Esen	Katip Çelebi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Nevzat Devabakan	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Doç. Dr. Olca Sürgevil Dalkılıç	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Onur Doğan	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Doç. Dr. Oytun Boran Sezgin	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Ömer Okan Fettahlıoğlu	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Doç. Dr. R.Şebnem Yaşar	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Doç. Dr. Sabahattin Çağın	Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Sami Kiraz	Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç. Dr. Seçil Sigali	Dokuz Eylül üniversitesi Denizcilik fakültesi
Doç. Dr. Senem Atvur	Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç. Dr. Serpil Kestane	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Doç. Dr. Sevgi Çilingir	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Doç. Dr. Turgay Bucak	Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Doç. Dr. Üzeyir Aydın	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Yeşim Koba	Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Doç. Dr. Yılmaz İçerli	Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Yılmaz Özkaya	Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Doç. Dr. Yilmaz Akgündüz	Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Doç. Dr. Zeki Atıl Bulut	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Doç. Dr. Zeynep Meral Tanrıöğen	Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Başak Karşıyakalı	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ceyhun Güler	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ceylan Alkan	Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Dilek Eser	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Mert Topoyan	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Niray Tunçel	Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Pelin Tuaç Yılmaz	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Sevgi Tokgöz Güneş	Dokuz Eylül üniversitesi Mühendislik Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Zühal Ünalp Çepel	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Esin Candan Demirkol	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Leyla İçerli	Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Meltem Arat	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Dr. Önder Canveren	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü

DÜZENLEME KURULU

Öğr. Gör. Dr. Yakup ÖZKAYA	Dokuz Eylül Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu
Prof. Dr. Asuman Altay	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Levent Yılmaz	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdür Yardımcısı
Doç. Dr. Gökhan Tenikler	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Serdar Nart	Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Gönül Alkan	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Doç. Dr. Burçak Müge Vural	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi
Doç. Dr. Gül Özateşler	Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Doç. Dr. Emir Özeren	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Özge Adan Gök	Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Mete Han Arıtürk	Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Öğr. Gör. Dr. Esin Aslanpay Özdemir	Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu
Araş. Gör. Dr. Ozan ÖZDEMİR	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Araş. Gör. Dr. Elif Hilal Karaman	Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Araş. Gör. Dr. Çağlar Aktepe	Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

Araş. Gör. Dr. Fulya Akgül Durakçay	Dokuz Eylül üniversitesi İşletme Fakültesi
Araş. Gör. Dr. Egemen Ertürk	Dokuz Eylül üniversitesi Denizcilik Fakültesi
Araş. Gör. İlke Sezin Ayaz	Dokuz Eylül üniversitesi Denizcilik Fakültesi
Araş. Gör. Serkan Alıcı	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Araş. Gör. Ahmet Erdem	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Araş. Gör. Emir Bulut	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Araş. Gör. Mehmet Akkuzu	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Araş. Gör. Oğuzhan Mehmet Demir	Dokuz Eylül üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Araş. Gör. Tuğçe Şensöz	Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Araş. Gör. Nur Ayça Öztürk	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi
Araş. Gör. Güzide Zeynep Egeli	Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm Fakültesi

İÇİNDEKİLER

THE EMERGENCE OF ECO-INNOVATIONS IN CIRCULAR ECONOMY: A COMPREHENSIVE LITERATURE SURVEY AND A ROAD MAP FOR THE POST-COVID ERA _____1

ŞİFANIN VE KOKUNUN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ: ESANSİYEL YAĞ SEKTÖRÜ İNCELEMESİ_5

DÖNGÜSEL EKONOMİYE YEREL SEVİYEDE BİR BAKIŞ: DÖNGÜSEL KENTLER_____9

DÖNGÜSEL EKONOMİNİN FİNANSMANINDA YEŞİL SUKUK UYGULAMALARI VE ÜLKE ÖRNEKLERİ _____13

THE RISE OF THE GLOBAL SOUTH AND SOUTH-SOUTH COOPERATION IN INTERNATIONAL RELATIONS: INFLUENCE FROM BELOW? _____17

YEREL YÖNETİMLERDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MUHASEBESİ _____21

(HESAP PLANI ÖNERİSİ)_____21

THE EFFECTS OF GENDER ROLES ATTITUDES AND WORK-FAMILY CONFLICT ON PSYCHOLOGICAL WELL-BEING _____23

PERCEPTION OF WOMEN IN ERENDİZ ATASÜ'S *KADINLAR DA VARDIR:* FEMINISM IN THE 1980S TURKEY _____25

ADİL BİR TOPLUMUN İNŞASINA DAİR: HAKKANİYET OLARAK ADALET _____27

DİJİTAL DÖNÜŞÜMDE ENDÜSTRİ 4.0 GERÇEĞİ: SOSYAL BİLİMLERDE UYGULAMALAR31

TÜRKİYE'DE EĞİTİMDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM: CBS TABANLI BİR ANALİZ _____35

SUSTAINABLE AND SMART CITIES THROUGH DIGITAL TRANSFORMATION _____39

TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE ÇALIŞMA VE GİG EKONOMİSİ _____41

INDUSTRIALISM, CONSUMERISM AND THE TRANSFORMATION OF THE AMERICAN SUBURBAN COMMUNITY: THE POLITICS OF MODERATION AND SELF-SUBSISTENCE IN JOYCE CAROL OATES'S *THE FALLS* AND JOHN UPDIKE'S *VILLAGES* _____45

BİR KÜLTÜREL MİRAS ÖRNEĞİ OLAN CUMALIKIZIK'TA SÜRDÜLEBİLİRLİK VE TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM _____47

TOPLUMSAL CİNSİYET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA EKOFEMİNİST SİYASET _____51

ÇEVRECİ OL(AMA)MANIN KÜLTÜREL ÖNCÜLLERİ: NAMUS VE TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE DAİR TUTUMLARIN BELİRLEYİCİ ROLÜ_____57

TEKNOLOJİ İÇİN ÇEVRE, ÇEVRE İÇİN TEKNOLOJİ: ENERJİ SEKTÖRÜNDE BLOK ZİNCİRİ UYGULAMALARI _____270

EKO-İNOVASYON EKONOMİK BÜYÜMEYİ ARTTIRIYOR MU? AVRUPA BİRLİĞİ ÖRNEĞİ _____274

İZMİR TARIM KOOPERATİFLERİNDE BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİ (BİT) BENİMSEME DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ _____278

TÜRKİYE'DE BÖLGESEL TEKNOLOJİK KOMPLEKSİTENİN BÖLGESEL BÜYÜMEYE MEKÂNSAL ETKİLERİ _____282

GERİLLA PAZARLAMANIN DİJİTAL HALİ: E-GERİLLA PAZARLAMASI VE ÖZELLİKLERİ_286

FÜRUZAN'IN ÖYKÜLERİNİ SOSYAL EŞİTSİZLİK BAĞLAMINDA OKUMAK_____290

NETFLİX SQUİD GAME DİZİSİNİN GEORG SİMMEL'İN PARA FELSEFESİ İLE İNCELENMESİ _____294

"YAŞLANIYORUM, ÖYLEYSE YOKUM!" ORTA YAŞ VE ÜZERİ KADINLARIN REKLAMLARDA YAŞLI SUNUMLARINA DAİR GÖRÜŞLERİ _____298

COVİD-19 KRİZİ VE EŞİTSİZLİKLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME _____302

KADIN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ COVID-19 SALGINI SÜRECİNDEKİ ___306

İŞ-YAŞAM DENGESİNİN İNCELENMESİ: NİTEL BİR ARAŞTIRMA _____306

6415 VE 7262 SAYILI KANUNLARDA YER ALAN MALVARLIĞININ DONDURULMASI TEDBİRİ KARARLARINA İLİŞKİN CEZAİ HÜKÜMLER _____310

PARKİNSON HASTALARININ TÜRK CEZA KANUNU(TCK) MADDE 32 KAPSAMINDA CEZA YARGILAMASINA ETKİSİ _____314

ÇEVREYİ KİRLETENİN SORUMLULUĞU KONUSUNDA HUKUKA AYKIRILIĞIN İNCELENMESİ _____318

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN MESLEK HASTALIKLARI _____320

IPWE-IBM ORTAK PROJESİ IŞIĞINDA PATENT HAKKININ AYNİLEŞTİRİLMESİ: TİCARİ İŞLETMELERİN MALVARLIKLARI VE DEVİRLERİNE İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME ___324

ÇEVREYİ KİRLETENİN SORUMLULUĞU KONUSUNDA HUKUKA AYKIRILIĞIN İNCELENMESİ _____328

SİNEMA ESERLERİNDE ESER SAHİPLİĞİ SORUNU _____332

ULUSLARARASI GÜVENLİKTE YENİ YAKLAŞIMLAR:_____340

PESCO KAPSAMINDA TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ _____340

EKO-İNOVASYON EKONOMİK BÜYÜMEYİ ARTTIRIYOR MU? AVRUPA BİRLİĞİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Aycan HEPSAĞ
İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, hepsag@istanbul.edu.tr

Arş. Gör. Dr. Zehra Binnur AVUNDUK
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, İstanbul, Türkiye,
avundukz@istanbul.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda sürdürülebilirliği sağlamaya yönelik yenilikçi yollar arayışı uluslararası gündem ortamlarında ön plana çıkmıştır. Avrupa Birliği'ne göre sürdürülebilirliğin en önemli yollarından biri olarak addedilen eko-inovasyon, olumsuz çevresel etkilerin azaltılmasını ve kaynakların daha verimli kullanılmasını ifade eden bir araçtır. AB'nin sürdürülebilir ekonomik büyümeye olan bağlılığı yaşam kalitesini sağlarken, kaynak verimliliği ve çevrenin korunmasını teşvik eden politika çerçevesine de yansımaktadır. Eko-inovasyon, sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik, çevresel ve sosyal boyutlarını hesaba katarken bu taahhüdü destekleyen güçlü bir enstrümandır. İşletmeler sundukları ürün, hizmet, süreç ve kullandıkları yöntemlerde kaynakların sürdürülebilir, etkin ve verimli kullanımına yönelik eko-inovasyonlar geliştirerek olumsuz çevresel etkileri azaltmanın yanı sıra olumlu sosyoekonomik etkiler de yaratır. Eko-inovasyon, maliyetlerin düşürülmesine katkı sağlayabileceği gibi yeni pazarlara girme imkânı da yaratarak ekonomik büyüme kapasitesini arttırabilir. Bu bağlamda, çalışmanın temel amacı eko-inovasyonun ekonomik büyümeyi nasıl etkilediğini araştırmaktır. Araştırmanın örneklemi olarak Avrupa Birliği ülkeleri seçilmiş ve Eurostat veri tabanından elde edilen 2010-2019 dönemi verileri analiz edilmiştir. Bu çalışmada eko-

inovasyon ve ekonomik büyüme sırasıyla eko-inovasyon endeksi ve gayri safi yurtiçi hasıla (GSYİH) değişkenleri ile ölçülmüştür. Araştırma modeli yatay kesit regresyon analizi kullanılarak en küçük kareler yöntemi ile tahmin edilmiştir. 27 ülkenin verisi kullanılarak tahmin edilen modele göre, son 10 yıllık dönem için eko-inovasyondaki %1 oranındaki artışın ekonomik büyümeyi %1.83 ilâ %2.79 oranları arasında arttırdığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, eko-inovasyonun AB üyesi ülkelerin ekonomik refahında yükselme etkisi yarattığı ifade edilebilir. Eko-inovasyon, endüstriyel simbiyoz, geri dönüşüm, yeniden tasarım ve yenilikçi iş modelleri geliştirme gibi döngüsel ekonominin birçok yönünü etkinleştirmenin anahtarıdır. Bu nedenle dünyadaki diğer tüm ülkelerin politikalarında ekonomik refahı sağlamak, işletmelere vergi indirimleri uygulamak ve Ar-Ge yatırımlarını desteklemek için eko-inovasyona öncelik verilmesi önerilmektedir. Bu çalışma, eko-inovasyonun ekonomik büyüme üzerinde nasıl bir etkisi olduğu sorusunu tartışarak literatüre ampirik olarak katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eko-inovasyon, ekonomik büyüme, sürdürülebilirlik, yatay kesit regresyon, Avrupa Birliği.

DOES ECO-INNOVATION BOOST ECONOMIC GROWTH? A CASE OF THE EUROPEAN UNION

Assoc. Prof. Dr. Aycan HEPSAĞ
Istanbul University, Istanbul, Turkey, hepsag@istanbul.edu.tr

Res. Asst. Dr. Zehra Binnur AVUNDUK
Istanbul University Cerrahpaşa, Istanbul, Turkey, avundukz@istanbul.edu.tr

ABSTRACT

In recent years, the search for innovative pathways toward sustainability has been brought to the forefront of international agenda settings. According to the European Union, eco-innovation, which is considered one of the important ways, is a concept that expresses the reduction of adverse environmental effects and the more efficient use of resources. The EU's commitment to sustainable economic growth is reflected in the policy framework that promotes resource efficiency and environmental protection while ensuring the quality of life. Eco-innovation is a powerful instrument supporting this commitment while considering sustainable development's economic, environmental, and social dimensions. By developing eco-innovations for the sustainable, efficient, and productive use of resources in their products, services, processes, and methods, businesses mitigate damaging environmental effects and create positive socioeconomic effects. Eco-innovation can also contribute to the reduction of costs as well as increase the economic growth capacity by creating the opportunity to enter new markets. In this context, the main aim of this study is to investigate how eco-innovation affects economic growth. The European Union countries were chosen as a research sample, and from 2010 to 2019, data

obtained from the Eurostat database were analyzed. This study measures eco-innovation and economic growth using the eco-innovation index and gross domestic product (GDP), respectively. The research model is estimated using the ordinary least square method through cross-section regression analysis. According to the model estimated using the data of 27 countries, a 1% increase in eco-innovation for the last 10-year period increased economic growth between 1.83% and 2.79%. As a result, it can be stated that eco-innovation has an increasing effect on the economic welfare of EU member countries. Eco-innovation is key to enabling many aspects of the circular economy, such as industrial symbiosis, recycling, redesign, and developing innovative business models. For this reason, it is recommended to prioritize eco-innovation in the policies of all other countries in the world to ensure economic welfare, provide tax reductions to businesses and support R&D investments. This study contributes to the literature empirically by discussing the question of how eco-innovation has an impact on economic growth.

Keywords: Eco-innovation, economic growth, sustainability, cross-sectional regression, European Union.